

TAPPIPILKKI

tuo lisätehoa väri-
koukkupilkintään

Värikoukkuspesialisti Harri Lindberg pohti keinoja, millä isojen ahventen pilkintään saisi lisätehoja. Kehitystyön tuloksena syntyi tappipilkki, jota on helppo uittaa. Se kelpaa isomusahventen lisäksi pienemmillekin saaliskaloille.

RONI SELÉN

Pilkkirintamalla ei ole pitkään aikaan tapahtunut mitään uutta ja mullistavaa. Toki silloin tällöin markkinoille on putkahtanut jokin uusi pilkkimalli tai joku on keksinyt värikoukkuun uuden väriyhdistelmän, mutta todellista kehitystä ei ole viime vuosina ollut havaittavissa. Jotenkin koko pilkkitouhussa on ollut sellainen valmiiksi tehdyn meininki. Ainakin itselläni on ollut jo jonkun aikaa tunne, että tähän harrastukseen ei enää putkahda mitään uutta – ei ainakaan mitään mullistavaa.

Ja vaikka olen uutta kaivannutkin, niin on pakko tunnustaa, että olin pikemmin epäileväinen kuin innostunut kuullessani kaveriltani Heimon Jukalta ensimmäisen kerran tappipilkistä. Tosin silloin Jukka ei vielä puhunut tappipilkistä vaan kevennetystä jäykästä paksupää-Karjusta.

Karju on siis pilkkimallin nimi, johon oli tehty ensimmäiset tappipilkin protomallit. Kevennetty-sana viittasi siihen, että prototyypit oli tehty kevyestä metallista. Jäykkä-sana viittasi siis tappiin ja paksupää-sana taas siihen, että pilkin valmistaja, Lindbergin Harri, oli joutunut hie-man paksuntamaan Karju-pilkin yläosaa, jotta pilkin tasapaino säilyi entisenlaisena.

Skeptisyyteni johtui siitä, että tappipilkin idea tai pikemminkin toteutus soti sitä ajatusmaailmaa vastaan, mitä koukun kiinnityksessä on perinteisesti tavoiteltu. Tähän asti koukku

HARRI LINDBERG

on pyritty kiinnittämään pilkkiin siten, että se pääsee heilahtelemaan pilkin alla mahdollisimman eloisasti. Käytännössä kiinnitys on toteutettu ketjulla tai siimatapsilla tai näiden yhdistelmällä.

Tappipilkissä lähestymistapa on toinen. Tappipilkissä, kuten nimestä voi päätellä, pilkin ja koukun välinen ketju on korvattu jäykällä metallitapilla, joka on juotettu kiinteäksi osaksi itse pilkkiä. Tapin alapäässä on perholukko, joka mahdollistaa koukun vaihtamisen. Systemi on kaikkea muuta kuin eloisa, mutta niin oli Harri asian suunnittelutkin.

ENSIKOKEMUKSET ROHKASEVIA

Pilkkikaverini Heimon Jukka oli siis ensimmäinen, joka kertoi minulle tappipilkistä. Hänellä oli jo tuossa vaiheessa omakohtaista kokemusta kyseisestä pilkkityypistä. Jukka oli ollut kahdena peräkkäisenä päivänä Harrin ja Tapsan kanssa pilkkimässä erällä pikkujärvellä. Ensimmäisenä päivänä kaikki olivat pilkkineet tavallisilla värikoukkupilkeillä. Toisena päivänä Harri oli antanut Jukalle kokeiltavaksi tappipilkin, joka osoittautui heti ensikokelusta alkaen toimivaksi laitteeksi.

Jossain vaiheessa päivää Tapsa, joka pilkki edelleen tavallisella värikoukkupilkillä, oli tus-

"Tappipilkkien uinneissa on eroa verrattuna vastaaviin tavallisiin pilkkeihin, mutta positiivisessa mielessä."

kaillut Jukalle syönnin olevan selvästi edellispäiväistä heikompa. Jukka oli ollut kommentista ihmeissään, koska oli itse saanut tappipilkillä kalaa paremmin kuin edellisenä päivänä.

Hommasin Harrilta pari tappipilkkiä kokeiltavaksi, koska Jukan keuhut olivat niin ylitsivuotavia. Täytyy myöntää, että omatkin ensikokeluni olivat rohkaisevia. Sain tappipilkeillä kotijärveltäni hyvin kalaa, vaikka pilkit olivat silloisiin olosuhteisiin väärän värisiä.

Kotijärveni on verrattain kirkasvetinen, joten

Tappipilkkien kehittämisen lisäksi Lindbergin Harri on valmistanut pilkkejä – sekä pystypilkkejä että tasapainoja – jo pitkään. Lisäksi Harrilla on pitkä ura kilpikalastajana. Kokemusta on kertynyt sekä kilpailukinnästä että -onginnasta.

Miten ja milloin kilpailukalastusurasi alkoi?

Aloittelin kilpailuissa käymisen alle 10-vuotiaana. Harrastus on jatkunut enemmän tai vähemmän aktiivisena tähän päivään asti. Joskus olen pitänyt useiden vuosien taukojakin kilpailemisesta ja kalastellut silloin yleensä isompaa ahventa tai kuhaa.

Käytät pilkkisoissa vain värikoukkupilkkejä. Miksi?

Kun aloitin kilpailuissa käymisen, niin pilkin kaikilla eri välineillä. Asuin pitkään Hämeenlinnassa, jossa on vahvat perinteet värikoukkupilkinnästä ja isot kalaiset järvet lähellä. Siirryin aikaisessa vaiheessa pelkästään värikoukkupilkkijäksi, ja siinä olen pitäytynyt. Värikoukku on nopea väline saada paljon kalaa, varsinkin jos kalat saa nappaamaan välivedestä. Ja on siinä sekin hyvä puoli, ettei tarvitse talvella turata toukkien kanssa niin kuin kesällä onkihommissa.

Käytätkö värikoukkupilkinnässä vain yhtä pilkkimallia vai tarvitaanko välillä erilaisia pilkkejä?

Pilkkimalleista olen löytänyt muutamman hyvän omaan käteen sopivan pilkkimallin, joista teen erilaisia versioita eri metalleista. Samanlainen pilkki käyttäytyy eri lailla eri painoisena.

Olen vuosien aikana tehnyt monta kymmentä erilaista pilkkimallia. Pilkeistäni löytyy poimu-uintia, värisevää, leijalevaa ja suoraan alas syöksyvää pilkkiä. Olen huomannut, että jokaiselle uinnille löytyy omat tilanteensa, milloin ne toimivat parhaiten. On turha onkia leijalevalla pilkillä, jos kalat ovat aktiivisena

Passiivista kalaa on turha yrittää nopeasti syöksyvällä pilkillä, jolloin kalat vain pelästyvät ja pakenevat pilkkiä, sanoo Harri Lindberg.

jo jään alla. Vastaavasti passiivista kalaa on turha yrittää nopeasti syöksyvällä pilkillä, jolloin kalat vain pelästyvät ja pakenevat pilkkiä.

Aloitan usein kilpailun hitaalla poimu-uintisella pilkillä ja vaihdan kalan aktivoituttua nopeaan värinäuintiseen pilkkiin.

Onko pilkin värillä mielestäsi väliä?

Käytän hopeisia, mattahopeisia tai kullattuja pilkkejä. Joskus on niin, että kalat pelkäävät hopeata, ja silloin pitää vaihtaa kullattuihin pilkkeihin. Näin käy usein, kun valoa on paljon jään alla.

Hopea taas toimii silloin, kun kala tulee aivan värisevänä avannosta ja nousee hyvin jään alle.

Vaihdatko usein värikoukun väriä eli onko koukun värillä merkitystä?

Värikoukun väreinä minulla on parhaiten toimineet värit, joissa on jyrkät kontrastit. Esimerkiksi tumman runkovärin kanssa sopii keltaoranssi iskupiste.

Nyrkkisääntöni on, että jos jään alla on paljon valoa, käytän enemmän tummia värejä, kuten sinistä ja lilaa. Jos taas lunta on enemmän, niin käytän vaalean sävyisiä koukkuja.

Kokeilemalla yleensä löytyy paras väriyhdistelmä, ja sekin vielä saattaa vaihdella päivän edetessä.

Käytätkö merellä samanlaisia värikoukkupilkkejä kuin järvillä? Entä koukkuja?

Merellä käytän usein kevyestä metallista valmistettuja leveitä ruotsalais-

tyylisiä pilkkejä. Meriahven vaatii usein todella voimakasta uittoliikettä, mutta pilkki ei saa vajota takaisin pohjaan liian nopeasti.

Merellä joutuu myös usein uittamaan pilkkiä kauemmin samalla reiällä, että saa kalan innostumaan, kuin järvellä.

Merellä värikoukun väreinä minulla ovat toimineet parhaiten matta oranssi ja vihreä.

Käyt välillä pilkkimässä kuhia ja isomusahvenia ja siiman päässä on välistä myös tasapainopilkkejä. Minkä ratkaisee, milloin pilkit pystyillä ja milloin tasarilla?

Hupipilkillä onginnassa usein tasareilla ja ilman värikoukkuja, kun tavoitteena on yli 300-grammiset ahvenet. Tykkään käyttää ahvenpilkillä nelituumaista kairaa ja tehdä paljon reikiä, jolloin vatsakoukuton tasari on ainoa, jolla isomman kalan saa jään päälle pienestä reiästä. Vatsakoukkuisella tasarilla kaloja jää liian vähän reunaan.

Kuhapilkinnässä taas käytän värikoukkuja tasan alla. Kuhan pilkintä eroaa paljon ahvenen pilkinnästä. Ahven vaatii usein vauhdikkaan pilkin uittamisen, kun taas kuhalle riittää usein pelkkä väritytely.

Siitä olen aivan varma, että isojen kalojen pilkkiminen auttaa myös kilpailuissa menestymisessä. Kilpailuissa yritän usein löytää tai saada myös isomman ahvenen syömään. Se vaatii oman uittotekniikan ja paikatuntemuksen.

Jatkuu sivulla 86

HARRI LINDBERG

Teet itse kaikki pilkkisi, myös tasapainopilkit. Mistä olet saanut oppisi pilkkien valmistukseen?

Minulla on jalometallialan tausta ja olen aina pitänyt kaikesta käsillä tekemisestä. Vielä kun markkinoilta ei saanut mieleisiäni pilkkejä, niin rupesin tekemään niitä itse. Tekemällä oppii.

Jos sinun pitäisi valita omasta pilkkimallistostasi yksi värikoukkupilkki, niin minkä mallin valitsisit ja miksi?

Eniten käyttämäni pilkkimalli on pieni ruotsalaistyylinen pilkki, joita olen tehnyt kahdella eri painopisteellä, uivempaa ja nopeampaa mallia.

Lisäksi olen tehnyt niitä kevyemmästä ja painavammasta materiaalista, joten variaatioita löytyy moneen tilanteeseen ja syöntiin.

Mitkä ovat parhaat saavutuksesi pilkkikisoissa?

Joukkuemestaruus Pohjoismaisissa mestaruuskisoissa, useita piirinmestaruuksia ja paljon hyviä sijoituksia yleisissä pilkkikisoissa.

Sinulla on kilpaongintataustaa. Vieläkö käyt onkikisoissa?

Kilpaongintaa olen harrastanut myös pienestä pitäen. Aktiivisuus tähänkin lajiin on vaihdellut vuosien saatossa.

Onko kilpaongintataustasta mitään hyötyä pilkkikilpailujen kannalta?

Kilpaongintaa ja värikoukkupilkkintää voisi verrata ahvenen ja kuhan pilkkintään, joita molempia harrastan. Molemmat lajit ovat kuin yö ja päivä, eli niillä ei oikeastaan ole mitään yhteistä tekijää.

Mutta ehkä sen takia molemmat lajit kiinnostavat ja molemmissa lajeissa tilanteet vaihtuvat kilpailun kuluessa, joten ajattelu on sallittua molemmissa lajeissa.

Sinulla on hallussa myös Suomen ennätys. Kerro siitä.

Olemme useana vuotena käyneet Vatasen Akun kanssa onkimassa hopearuutanoita syksyisin, kun ne parveutuvat Vanhankaupunginlahdelle. Aku on hopearuutanoiden onginnan pioneeri Suomessa.

Viime vuonna löysin ruutanaparven ja syötin sitä maisilla ja maissirouheella. Saimme tuosta paikasta muutaman päivän aikana noin parikymmentä hopearuutanaa ja muutama karpin. Minulle osui isoin, joka painoi 3258 grammaa. Se oli samalla uusi Suomen ennätys kala. Vapautin kalan punnituksen ja kuvauksen jälkeen.

Aku sai muuten samalla reissulla vähän alle 3-kiloisen ruutanan, joten se oli verrattain hyvä päivä.

Harrastako onkimisen ja pilkkimisen lisäksi muita kalastusmuotoja?

Muihin kalastusmuotoihin ei paljon jää aikaa, joskus käyn jigaamassa ja rekaamassa, eli ajopilkkimässä kuhaa ja ahventa. □